ئەی شوێن کەوتوی حەق دڵ تەنگ مەبە....بەڵکو مژدە بێت لێت

? : جمال بن عبد العزيز الربيعي
وەرگێڕانی: م/ شاخەوان جەواد
پێش نوێژو وتار خوێن لە مزگەوتی
سەید ئەحمەدی فەیلەسوف لە شۆڕش/ چەمچەماڵ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله والصلاة وسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه:

ئەی ئەوکەسەی شوێن کەوتووی سەلەفی صالحی (دڵتەنگ مەبە چونکە بێگومان تۆ لەسەر حەقی) ....

بەڵێ تۆ لەسەر حەقی، چۆن وانییە؟ لە کاتێکدا خوای پەروەردگار دەفەرموویت:

G F E D C B A @ ? > [
] Z S R Q P O N M L K J I H

النساء: ١١٥] .

واتە: ئەوەی دوژمنایەتی پێغەمبەر ¢ بکات و لێی جیا بێتەوە لە دوای ئەوەی ڕێگەی ڕاستی بۆ ڕوون بووەوە، وە شوێنی ڕیگەو ڕێبازێك بکەوێت کە جیا بێت لە ڕێگەو ڕێبازی ئیمانداران (هاوەڵان ´)، ئەوا وازی لێ دەهێنین لەگەڵ ئەو ڕێگەو بەرنامەیەی کە هەڵیبژاردووە و ڕووی تێکردووە، (لە دواڕۆژیشدا) دەیخەینە ناو ئاگری دۆزەخەوەو دەیسوتێنین و سزای دەدەین، کە ئەوەش سەر ئەنجامێکی زۆر ناخۆش و سامناکە.

بەڵێ تۆ "ئەی لاوی سەلەفی" دژایەتی پێغەمبەرت ¢ نەکردووە، بەڵکو شوێنی کەوتویت، وە شوێنی ڕێگەو ڕێبازی ئیمانداران کەوتویت کە هاوەڵانی بەڕێزی پێغەمبەر ¢ و شوێن کەوتوانیانی (خوای گەورە لە هەموویان ڕازی بێت).

وە پێغەمبەر ¢ تۆی گێڕاوە بە کەسانی ڕزگاربوو و سەرکەوتوو، هەروەك

هاوەڵی بەڕێز معاویە i دەفەرمووێت: پێغەمبەر ¢ فەرموویەتی:

(إفترَقَتِ اليَهودُعَلى إحدَى وَسَبعينَ فِرقَةً فَواحِدَةً في الجَنَّةِ وَسَبعونَ في النّارِ، وافتَرَقَتِ النَّصارَى عَلى ثِنتَينِ وَسَبعينَ فِرقَة فِإحدى وَسَبعينَ فِرقَة في النّارِ وَواحِدَة في الجَنَّةِ، وَالّذي نَفسُ مُحَمّدٍبِيَدِهِ لَا تَفتَرِقَنَّ أُمَّتي عَلى ثَلاثٍ وَسَبعينَ فِرقَة، واحِدَةٌ في الجَنَّةِ واثنَتانِ وَسَبعونَ في النّارِ، قِيلَ : يا رَسولَ اللهِ، مَن هُم؟ قالَ : الجَماعَة)(١)، وفي رواية الترمذي عن عبد الله بن عمرو : قالُوا: وَمَن هِيَ يا رَسولَ اللهِ؟ قالَ :ما أنا عَلَيه وَأصحابي)(٢) .

واتە: جولەکە بوون بە حەفتاو یەك بەش و کۆمەڵی جیاواز تەنها یەك کۆمەڵیان (لەسەر حەق بوون) دەچنە بەهەشتەوە وحەفتا کۆمەڵ وگروپە جیاوازەکان دەچنە ئاگری دۆزەخەوە، وە خاچ پەرستەکان (گاورەکان) بوون بە حەفتاو دوو کۆمەڵی جیاواز حەفتا و یەك لەو کۆمەڵ وگروپە جیاوازانە دەچنە ئاگری دۆزەخەوە تەنها یەك کۆمەڵیان (کە لەسەر حەق بوون) دەچنە بەهەشتەوە، وە سوێند بێت بەو خوایەی کە ڕوحی منی بەدەستە ئوممەت و شوێن کەوتوانی منیش دەبن بە حەفتاو سێ بەشەوە، کۆمەڵێکیان دەچێتە بەهەشتەوە و حەفتاو دوویان بۆ ئاگری دۆزەخە، ووترا: ئەی پێغەمبەر ¢ کێن ئەو کۆمەڵەی کەدەچنە بەهەشتەوە؟ فەرموی: ئەو کەسانەن کە کۆمەڵی حەق و ڕاستی موسوڵمانان، وە لە ڕیوایەتێکی تردا کە ئیمامی الترمذي لە عبداللهی کوڕی ئیمامی عومەرەوە (خوایان لێ ڕازی بێت) دەیگێڕێتەوە: هاوەڵانی بەڕێزی پێغەمبەر ¢ ووتیان: کێن ئەو کۆمەڵە؟ پێغەمبەریش ¢ فەرمووی: ئەو کۆمەڵەن ئەمڕۆ من و هاوەڵانم لە سەر چی مەنهەج و ڕێبازێکین ئەوانیش لەسەر هەمان مەنهەج و ڕێبازن.

وەهەروەها مُغيرةی کوڕی شعبة i دەفەرمووێت: پێغەمبەر ¢ فەرموویەتی:

---

(١) أخرجه ابن ماجه بهذا اللفظ، في كتاب الفتن، باب افتراق الأمم، ٣٢١/٢، برقم ٣٩٩٢، وأبو داود، كتاب السنة، باب شرح السنة، ١٩٧/٤، برقم ٤٥٩٦، وابن أبي عاصم، في كتاب السنة، ٣٢/١، برقم ٦٣، وصححه الألباني في صحيح سنن ابن ماجه، ٣٦٤/٢.

(لا تزال طائفةٌمن أمتي قائمةٌ بـأمر الله لا يضرُّهم من خذلهم أو خالفهم حتى يأتي أمر الله وهم ظاهرون على الناس)(٢) .

واتە: بەردەوام کۆمەڵێك لە ئوممەت و شوێن کەوتوانی من هەستاون بەفەرمانەکانی خواو بەرزیان ڕاگرتووە، پشت هەڵکردنی کەسانێك لێیان و پێچەوانەکردنیان زیانیان پێ ناگەیەنێت تا ڕۆژی قیامەت، بەڵکو بەردەوام سەرکەتوو و دیارن لە ناو خەڵکیدا بەبەڵگەو ووتەکانیان.

وە ثوبان (دەفەرمووێت: پێغەمبەر (فەرموویەتی:

(لا تزال طائفة من أمتي ظاهرين على الحق لا يضرهم من خذلهم، حتى يأتي أمر الله وهم كذلك)(٣) .

واتە: بەردەوام کۆمەڵێك لە ئوممەت و شوێن کەوتوانی من دیارو ئاشکران لەسەر حەق و ڕاستی پشت هەڵکردنی کەسانێك لێیان و دژایەتی کردنیان زیانیان پێ ناگەیەنێت تا فەرمانی خوای پەروەردگار دێت لەسەر ئەو حەق و ڕاستیەن.

بۆیە دڵ تەنگ مەبەو خەفەت بار مەبە.....بەڵکو مژدە بێ بۆت

ئەی لاوی سەلەفی بەڕاستی تۆ غەریبی.............. دڵ تەنگ مەبە

بەڵێ تۆ غەریبی لە سەردەمێکدا کەسانی لەسەر حەق و حەق ویست زۆر کەمن، کەسانی خراپ و شوێن کەوتووی خراپ گەلێك زۆرن، بەڵێ سەردەمێك ڕەشەباو فیتنەی لەناو بەر هەڵی کردووە، وە فیتنەی شوبوهات و هەواو ئارەزووەکان باڵی خۆی دەهاوێت، سەردەمێك کەسانی بانگەوازکارو حەق ڕوون کەرەوە زۆر کەمن، کەسانی دانیشتوو و خەم نەخۆر گەلێك زۆرن.

بەڵێ دڵ تەنگ مەبە بەڕاستی تۆ غەریبی..........بەلام خۆش بەختی و بەهەشت بۆ غەریبەکانە

أبو هريرة (دەفەرمووێت: پێغەمبەر (فەرموویەتی:

(٢)سنن الترمذي، كتا الإيمان، باب ما جاء في افتراق هذه الأمة، ٥/٢٦، برقم ٢٦٤١ وصححه الألباني في : صحيح الجامع الصغير : ٧٢٩٠ ومشكاة المصابيح : ٦٢٧٦.

(٣) صحيح مسلم، كتاب الإمارة باب قوله (: "لا تزال طائفة من أمتي ظاهرين على الحق لا يضرهم من خالفهم " ٢/١٥٢٣، برقم ١٩٢٠.

(بَدَأَ الإسلامُ غَريبَاً وَسَيَعودُ كَما بَدَأَ غَريبَاً، فَطُوبى لِلغُرَباءِ)[٤].

واتــه: ئيـسلام دەركـەت و سـەرى هەڵدا بەغـەريبى وە ئيـسلام دەگەڕێتــەوە بــۆ غەريبى، بۆيە خۆشبەختى و بەهەشت بۆ ئەو كەسـانەى كـە غـەريبن (واتــە: چـەند فەرمانێكى خواى پەروەردگار و پێغەمبەر ﷺ جێبەجێ دەكەن كـە بـەلاى زۆربـەى موسوڵمانانەوە غەريب و نامۆيـە). وە لـە ڕيوايـەتێكى تـردا كـە ئيمامى أحمـــد لـە عبدالله ى كوڕى مسعودەوە (ﷺ) بۆمـان دەگێڕێتـەوە: (قالَ: قِيلَ: وَمَن الغُرَبــاءِ؟ قالَ: النّزاعَ مِنَ القَبائِلِ)[٥].

ووترا: غەريبـەكان كێن؟ فـەرمووى: ئـەو كەسـانەى كـە كۆچيان كـردووە و وڵـاتى خۆيان بەجێ هێشتوە لـە پێنـاوى خـواى پەروەردگار.

وە لە ڕيوايەتێكى تردا كە ئيمامى أحمد لە عبدالله ى كوڕى عمـــرو كـوڕى عـــاص بۆمـان دەگێڕێتـەوە، ووتـرا: غەريبـەكان كێن ئەى پێغەمبەرى خوا ﷺ؟ فەرمووى: أناسٌ صالحونَ في أناسٍ سُوءٍ كَـــثير مَـــن يَعصيهِم أكثر مِمَّن يُطيعُهُم)[٦].

واتە: غەريبەكانى ئوممەتى من كەسانێكى چاك و بۆخوا سـوڵحاون لـەناو كەسـانێكى زۆرى خراپـــدا، ئـــەو كەســـانەى كـــە سەرپێـچيان دەكـەن و شـوێنيان ناكـەون گەلێك زۆرترن لەو كەسانەى كە بەقسەيان دەكەن و شوێنيان دەكـەون. وەهـەروەها لـــە ڕيوايـــەتێكى تـــردا پێغەمبـــەر ﷺ فەرموويەتى:

(الذين يصلحون إذا فسد الناس)[٧].

واتـــە: غەريبـــەكانى ئوممـــەتى مـــن كەسـانێكى چـاكن و چاكسازيـشن كاتێـك خەڵكى خـراپ دەبـن (واتـە: هـەم خۆيـان پەيوەستن بە دينەوە و چاكەكارن وەهەم بانگـەوازى خـــەڵكيش دەكـــەن بـــۆ لاى چـاكە). بۆيـە ئـەهلى سـوننەو جەماعـە كەسانێكى غەريبن لەناو كۆمەڵانى ئـەهلى

---

(٤) مسلم، كتاب الإيمان، باب بيان أن الإسلام بدأ غريبـــاً وسيعود غريباً، ١/١٣٠، برقم ١٤٥.

(٥) المسند للإمام أحمد، ١/٣٩٨ قال الـشيخ الألبـــاني : صحيح دون قال: قيل، بروانه: سنن ابن ماجه، ٢/١٣٢٠ برقم ٣٩٨٨.

(٦) المسند للإمام أحمد، ٢/١٧٧ و٢٢٢، وصححه العلاّمة الألباني في السلسلة الصحيحة، ٤/١٥٣، برقم ١٦١٩.

(٧) مسند الإمام أحمد، ٤/١٧٣ ، وصححه العلاّمة الألباني في السلسلة الصحيحة، ٣/٢٦٧ برقم ١٢٧٣.

بیدەع و شوێن کـەوتوانی هـەواو ئـارەزوو کۆمـــەڵ و گروپـــە جیـــاوازو پارچـــە پارچەکاندا.

بۆیـە دڵ تـەنگ مەبـە............... **بـەڵکو مژدە بێ بۆت**

ئـەی لاوی سـەلەفی بەڕاسـتی کەسـانی لەسـەر حەق زۆر کەمن ....

بۆیە دڵ تەنگ مەبە

بـەڵێ بەڕاسـتی کەسـانی لەسـەر حـەق زۆر کەمن، چۆن وانییە لە کاتێکدا خـوای پەروەردگار دەفەرمووێت:

± ° ¯ ® ¬ « ª © [

½ ¼ » º ¹ ¸ ¶ µ ³ ²

. [الأنعام: ١١٦] Z ¾

واتــە: ئــەی پێغەمبــەر ¢ ئەگــەر تــۆ گوێڕایــەڵی زۆربــەی خــەڵکی ســەر زەوی بکەویت و بەقسەیان بکەیت، ئەوا گـومڕاو سەرلێشێواوت دەکەن و لە ڕێگەی ڕاستی خـوای پـەروەردگار لات ئـەدەن، چـونکە ئەوان شوێنی حەق و ڕاستی ناکەون جگە لە گومان نەبێت.

وە دەفەرمووێت:

Þ Ý Ü Û Ú Ù [

. [یوسف: ١٠٣] Z ß

واتە: زۆربەی خەڵکی ئیماندارو موسـڵمان نین، هەرچەندە تـۆش "ئـەی پێغەمبـەر" بە پەرۆش بیـت هـەوڵ بـدەیت تـا ئیمـان بێنن.

وە هەروەها دەفەرمووێت:

$ # " [

+ *) (' & %

1 | / . - ,

. [الرعد: ١] Z 2

واتە: ئـەوەی لـەم کتێبـەدا هەیـە ئایـەتی قورئـــانی پـــیرۆزە، وە ئـــەوەی لـــە سەرانسەری ئـەم قورئانـەدا بـۆ سـەر تـۆ "ئـەی پێغەمبـــەر ¢ " دابـەزێنراوە لـە لایەن پەروەردگارتەوە هەمووی ڕاسـتی و حەقیقەتە، بەڵام زۆربـەی خـەڵکی ئیمـان ناهێنن.

بۆیە زۆر جار خوای پەروەردگار لۆمەو سەرزەنشتی زۆری دەکات (ئەگەر لەسەر حەق نەبن) وە بە باشـە باسـی کەسـانی شوێن کـەوتوی حـەق دەکـات هەرچـەندە کەمیش بن، هەروەك دەفەرمووێت:

Ä Ã Â Á À [

. [سبأ: ١٣] Z É È Ç Æ Å

واتـە: ئـەی نـەوەو شـوێن کـەوتوانی پێغەمبـەر داود ¢ ئێـوە بـە کـردارو بـە گوفتـار سوپاسـگوزاربن (چـاکە لەگـەڵ خەڵکیدا بکەن)، هەر چەندە زۆر کـەم لـە بەنـدەکانم سوپاسـگوزارن (زۆربـەیان بێبـاوەڕن، یـان ئەگـەر موسـڵمانیش بـن ئەوا کەم سوپاسگوزارن).

وە هـەروەها خـوای پـەروەردگار دەفەرمووێت:

[~ • ¡ ¢ £ ¤ ¥

¦ § ¨ © ª

« ¬ ® ¯ ° ±

½ Z

[ص: ٢٤] .

واتە: لە ڕاستیدا زۆربەی ئەو کەسانەی کە شەریك و هاوکارن زوڵم وستەم لە یەکتری دەکەن، تەنها ئەوانە نەبێت کە باوەڕیـان هێنـاوەو کـردەوەی چـاکە دەکـەن، کـە ئەوانیش کەمن (واتـە: ئەوانـەی ئیمانیـان هەیەو کاری چاکە دەکەن و زوڵـم وسـتەم ناکەن کەسانێکی زۆر کەمن).

وە هەروەها دەفەرمووێت: [A B C

D E F G H I J K L

M N OP Q R S T U W

X Y Z] \ Z [هود: ٤٠] .

واتـە: (ئـەم کێـشەیە بـەردەوام بـوو، لـە نێـوان پێغەمبـەر ¢ نـوح (3) و گەلەکەیـدا) هـەتا ئـەو کاتـەی فـەرمان و بڕیارمـان هـات (بـە لـە نـاوبردنی بێباوەڕەکان) و لە تەنورەکەوە ئاو بـەرز بووەوە(*) (کە ئەوە نیشانەی دەست پـێ کردنـی تۆڵـەی خـوای پـەروەردگار بـوو) ئەوسا ووتمان: ئەی نوح لـە هـەموو نێـرو مێیەك دووان هەڵبگرە لە ناو کەشتیەکەدا وە مـاڵ و خێزانـت، جگـە لەوانـەی کـە بڕیاریان لەسەر دراوە توشی سزاو تۆڵـەی خوا ببن بە هۆی بێباوەڕییانەوە، وە ئەو کەسانەش هەڵبگرە کە ئیمانیان هێنـاوە، کـەس بـڕوای بـە نـوح ¢ نـەکردوو لـە گەڵیـدا نـەبوو جگـە لـە کەسـانێکی کـەم نەبێت.

* ئەمە ووتـەی زۆرینـەی ڕاڤـەوانانی قورئـانی پـیرۆزە، لەگەڵ ئەوەشدا هەندێك لـە هاوەڵـان فەرموویانـە: (فـار التنور) واتە: فەجر دەرکـەوت و دونیـا ڕونـاك بـووە، وە (عکرمة والزهري)ش فەرموویانە: (التنـور) واتـە: ڕووی زەوی.

وە پێغەمبەر ¢ شوێن کەوتوانی حەقی گێڕاوە بە یەك تاقم و کۆمەڵ، وە باسی کەسانی سەرلێشێواوی کردووە و گێڕاویانێتی بە حەفتاو دوو کۆمەڵ و گروپی ناکۆك و جیاواز، لە پێشتردا باسی ئەو فەرموودەیەمان کرد.

فضيلي کوڕی عياض (ڕەحمەتی خوای لێ بێت) دەفەرمووێت: ﴿ئەی موسڵمان شوێنی ئەو ڕێگا ڕاستە بکەوە کە هیدایەت و ڕێنمونی تیایە، کەمی شوێن کەوتوانی ڕێگای ڕاست هیچ زیانت پێ ناگەیەنێت، وە ئاگادار بەو خۆت بە دوور بگرە لە شوێن کەوتنی ڕێگای گومڕاو سەرلێشێواوی، لە خۆت بایی مەبە بە ژمارەی زۆری لە ناو چوان "زۆری شوێن کەوتوانی ڕێگای گومڕاو سەرلێشێواوی"﴾.

وە زانای پایەبەرزإبن القـيّم (ڕەحمەتی خوای لێ بێت) دەفەرمووێت:

واصدع بما قال الرسول ولا تخف
من قلة الأنصار والأعوان
فالله ناصر دينه وكتابه
والله كاف عبده بأمان
إلى أن قال:
لاتخش كثرتهم فهم همج الورى
وذبابه أتخاف من ذبان[٨].

بۆیە دڵ تەنگ مەبە................

بەڵکو مژدە بێ بۆت.

ئەی گەنجی سەلەفی تەنها خوای پەروەردگار هیدایەت دەرە، وە هیدایەت نەدانی خەڵکیش هەر بەدەست خۆیەتی ....

بۆیە دڵ تەنگ مەبە

بۆیە نەفسی خۆت بە هیلاك مەبە لەسەر باوەڕ نەهێنانی زۆربەی خەڵکی....... خوای پەروەردگار دەفەرمووێت:

[? @ A B C D E F G H I J K L M N Z] [النساء: ٨٨].

واتە: ئایا ئەتانەوێ (دڵی) کەسێك هیدایەت بدەن و ڕێنمونی بکەن کە خوای پەروەردگار گومڕای کردووە؟!! (بە هۆی باوەڕی دانەمەزراوی و دڵ و دەروونی نەخۆشییەوە) بێگومان هەرکەسێك خوای پەروەردگار گومڕای بکات (بە هۆی کوفرو کاری ناپەسەندییەوە) ئەوە هەرگیز ڕێگەیەکت دەست ناکەوێت بۆ ڕێنمونی کردنی.

---

(٨) **بروانە**: النونية لابن القيم (رحمه الله) ص:١٦-١٧.

وە هەروەها دەفەرمووێت:

[Õ Ö × Ø Ù Ú

Û Ü Ý Z [الرعد: ٣٣] .

واتــە: هەرکەسـێك خـوای پــەروەردگار گـومڕاو سەرلێـشێواوی بکـات (بـە هـۆی کوفرو کاری ناپەسـەندییەوە) ئـەوە هـیچ کەســێك ناتوانێــت ڕێنمــونی بکــات و هیدایەتی بدات.

وە هەروەها دەفەرمووێت:

[NOPQRSTUVWXYZ] Z [الكهف: ١٧] .

واتــە: هەرکەسـێك خـوای پــەروەردگار هیدایەتی بـدات ئـەوە بەڕاسـتی هیدایـەت دراوەو ڕێنمـونی کـراوە، وە هەرکەسـێك خوای پەروەردگار گومڕاو سەرلێشێواوی بکــات (بـــە هـــۆی کـــوفرو کـــاری ناپەسەندییەوە) ئەوە هـەرگیز کەسێکت دەسـت ناکـەوێت کـە پـشتیوانی بکـات و ڕێنمونی بکات.

وە هەروەها دەفەرمووێت:

[! " # $

% & ' ( ) * +

, - . / @Z [الإسـراء: ٩٧] .

واتــە: هەرکەسـێك خـوای پــەروەردگار هیدایەتی بـدات ئـەوە بەڕاسـتی هیدایـەت دراوەو ڕێنمـونی کـراوە، وە هەرکەسـێك خوای پەروەردگار گومڕاو سەرلێشێواوی بکــات (بـــە هـــۆی کـــوفرو کـــاری ناپەسەندییەوە) ئـەوە هـەرگیز کەسێکی دەسـت ناکـەوێت کـە پـشتیوانی بکـات و ڕێنمونی بکات و ڕزگاری بکات.

وە هەروەها دەفەرمووێت:

[MNOPQRSTUVWXYZ] \ Z]

الزمر: ٢٣] .

واتــە: بەڕاســتی ئــا ئــەوە هیدایــەت و ڕێنمونی خوایـە کـە هـەر کـەس شایـستە بێت هیدایەتی دەدات و ڕێنمـونی دەکـات بۆ ئەو پلەو پایە بەرزانە، ئـەوەی ڕێگـای ڕاستی خوای پەروەردگار بزر بکات ئـەوە هیچ کەس نییە هیدایەتی بدات و ڕێنمونی بکات.

وە خــوای پـــەروەردگار لەســـەر زمـــانی پێغەمبەر موسی (3) فەرموویەتی:

[* + , - . / |

1 Z [الشعراء: ٦٢] .

واتە: پێغەمبەر موسی (3) فـەرمووی: نەخێر وانییە (کاتێك قەومەکـەی وتیـان: دارو دەستەی فیرعەون پێمان گەیشتن و لـەناومان ئەبـەن) مـن بەڕاسـتی خـوای پـەروەردگارم لــە گەڵدایــە (بــە هێــزو دەسەڵات و عیلم و زانیـاری و بـە بیستن وبینین وبـەئاگابوون) وە هیدایـەتم دەدات و ڕێنمـــونیم دەکـــات بـــۆ ڕزگـــاری و سەرفرازی.

وە هـەروەها لەسـەر زمـانی پێغەمبـەر إبراهیم ¢ فەرموویەتی:

] Z ¼ » º ¹ ¸ [الــشعراء: ٧٨] . واتــە: تـەنها ئـەو خوایـە دەپەرســتم کـــە دروســـتی کـــردووم و هیدایەتم دەدات و ڕێنمونیم دەکات.

وە هەروەها بە پێغەمبـەری خۆمـانی ¢ فــەرمووە:] J K L M N O P Q R ! j Z [البقرة: ٢٧٢] .

واتە: ئەی پێغەمبەر ¢ هیدایەتی ناو دڵی ئەوان لەسەر شانی تۆ نییە، بەڵکو خـوای پــەروەردگار هیدایــەتی کەســێك دەدات و ڕێنمونی دەکات کە خۆی ویستی لێیە.

وە هەروەها پێی فەرمووە:

[_ ` a b c
d e f g h i
j k l m Z [القصص: ٥٦] .

واتــە: ئــەی پێغەمبــەر ¢ تــۆ نــاتوانی هیدایـەتی کەسـێك بـدەیت کـە زۆرت پـێ خۆشە هیدایەت بدرێت (هیدایەتی نـاو دڵ و ئیمان خستنە نـاو دڵـی)، بـەڵکو خـوای پــەروەردگار هیدایــەتی کەســێك دەدات و ڕێنمونی دەکات کـە خـۆی ویـستی لێیـە، وە خـــوای پـــەروەردگار زۆر زانـــاو شـارەزاترە بـەو کەسـانەی کـە هیدایـەت دراون و ڕێگای هیدایەتیان گرتۆتە بەر.

وە هەروەها پێی فەرمووە:

[c d e f g h
i j k l m n
o p q r Z [النحل: ٣٧] .

واتە: تـۆ ئـەی پێغەمبـەر ¢ ئەگـەر زۆر سـوریش بیـت لەسـەر هیدایـەتی ئـەوان، ئــەوە ناتوانیــت (هیدایــەتی نــاو دڵیــان بـــدەیت) چـــونکە بەڕاســـتی خـــوای پەروەردگار ڕێنمـونی کەسێك ناکـات کـە ئەو کەسە خەڵك گومڕا بکات، ئەو کەسانە

(لــە قیامەتــدا) هــیچ جــۆرە ســەرخەرو پشتیوانێکیان نییە.

وە هەروەها پێی فەرمووە:

[d e f g h i

j k l m n o

p q r s t u

v w x y Z[فاطر: ٨] .

واتـــە: تـــەنها خـــوای پـــەروەردگار ئـــەو کەسانە گومڕا دەکات (بە هۆی بێباوەڕی و کــاری خراپیـــەوە) کــە خــۆی ویــستی لێیەتی، وە هیدایەتی کەسانێك دەدات و ڕێنمونیان دەکات کە خۆی ویستی لێیـە، بۆیە ئەی پێغەمبەر ¢ تۆ نەفسی خـۆت بـە خـەم و پـەژارەوە مەفەوتێنـە لەسـەر باوەڕ نەهێنانیان، چونکە بەڕاستی خوای پــەروەردگار زانایــەو زۆر بــە ئاگایــە بــەو کردەوانەی کە ئەوان ئەنجامی دەدەن.

وە هەروەها پێی فەرمووە:

[w x y z { ¤ Z[آل عمران: ١٢٨].

واتــە: ئــەی پێغەمبــەر ¢ تــۆ هــیچ کــارو بــاری ئــەوانت بــە دەســت نییــە (بــەڵکو هــەموو شــت تــەنها بــە دەســت خــوای پــەروەردگار خۆیــەتی) هیدایــەتیان بــدات یان نا.

وە پێغەمبەر ¢ لەسەرەتای وتارەکانیدا کــە هــاوەڵانی بــەڕێزی ´ فێــر دەکــرد دەیفەرموو:

(من یهده الله فلا مضل له ومن یضلل فلا هادي له) .

واتـــە: هەرکەســـێك خـــوای پـــەروەردگار هیدایەتی بدات ئەوە بەڕاستی هیچ کـەس ناوانێت گومڕاو سەرلێشێواوی بکات (دڵی بگۆڕێـــــت)، وە هەرکەســـــێك خـــــوای پەروەردگار گومڕاو سەرلێشێواوی بکـات (بە هۆی تاوان و خراپەی خۆیەوە) ئـەوە هیچ کەس ناوانێت هیدایەتی بدات (ئیمان بخاتە ناو دڵییەوە).

بۆیە ئەی لاوی شوێن کەوتووی حـەق تـۆ ناتوانێت ئیمان و باوەڕ بخەیتـە نـاو دڵـی هیچ کەسێکەوە، بەڵکو تـەنها ئەوەنـدەت لەســـەرە بانگـــەواز بکـــەیت و خـــەڵکی ڕێنمونی بکەیت بۆ لای ڕێگای ڕاست:

[ ] ^ _ ` a b

c Z[العنكبوت: ١٨] .

واتە: هیچ لەسەر پێغەمبەر ¢ نییـە (لـە ئیمان خستنە نـاو دڵـی خـەڵکی)، بـەڵکو

تـەنها گەیانـدن و ڕونکردنـەوەی ئاشـکرا ئەرکی سەرشانیەتی و هیچی تر.

بۆیە دڵ تەنگ مەبە...............

بەڵکو مژدە بێ بۆت.

ئەی لاوی سەلەفی ئەوەی ئـەوان دەیڵێن تـەنها مەبەستیان پێی خەفـەتبار کـردن و بێتاقـەت کردنی تۆیە .....

بۆیە دڵ تەنگ مەبەو خەفەت مەخۆ.

بـەڵێ، ئـەوە کـارو پیـشەی هـاوەڵ بڕیـاردەران و بێبـاوەڕان بـووە لـە گـەڵ پێغەمبەری خوادا ¢ .

لـە کاتێکـدا پێیـان دەووت: درۆزنـە، شاعیرە، شێتە، فاڵ چییە، (گـەورەیی و سەربەرزی بۆ پێغەمبەری خوا ¢ .

بـەڵێ پێیـان دەووت: بـەدرۆ قورئـانی هەڵبەستووە، مەبەستیان بە ووتنـی ئـەم قسانە تەنها خەفەتبار کـردن و بێتاقـەت کردنی پێغەمبەر ¢ بوو.

خوای پەروەردگار دەفەرمووێت:

[¶ ¸ ¹ º »
¼ ½ ¾ ¿ À
Á Â Æ Z [الحجر: ٨٨] .

واتـە: ئـەی پێغەمبـەر ¢ تـۆ نەکـەیت چـاوەکانت ببڕیتـە ئـەو کەسـانەی کـە هەندێك لە ژیانی دونیامان پێ بەخـشیون و بـەهرەدارمان کـردوون، خەفـەت مـەخۆ لێیـان (کاتێـك دەبینیـت شـوێنی حـەق ناکەون).

هەروەها دەفەرمووێت:

[Á Â Ã Ä Å Æ
Ç È É Ê Ë Ì
Í Î Ï Ð Z

[النحل: ١٢٧] .

واتە: (ئەی پێغەمبەر ¢ ، ئەی ئیمانـدار) ئارام گربـە، خـۆگری و ئـارام گریەکەشـت تـەنها بـە کۆمـەکی خـوای پـەروەردگار دەبێـت، بـە کەسـی تـر ناکرێت، غـەمبار مەبەو خەفـەت مـەخۆ لـە بێبـاوەڕان کـە بـاوەڕ نـاهێنن، وە دڵ تـەنگ مەبـە لـە بەرامبەر ئەو فـێڵ و پـیلان و نەخـشانەی کە دوژمنان دەیگێڕن.

وە هەروەها دەفەرمووێت:

[y z { | }
~ • ¡ ¢ £ Z [النمل: ٧٠] .

واتـە: ئـەی پێغەمبـەر ¢ تـۆ خەفـەت مـەخۆ لێیـان (کاتێـك بـاوەڕ نـاهێنن) و

غـەمگین مەبـە لـەو پـیلان و تەڵەکـەو فێڵانەی کە ئەنجامی دەدەن.

وە هەروەها دەفەرموویت:

« ª © § ¦ ¥ ¤ £ ¢ [

Z ² ± ° ¯ ® ¬

[الأنعام: ٣٣] .

واتە: بەڕاستی باش دەزانین کە قسەو گوفتاری نادروستی خوانەناسان تووشی بێتاقـەتی و خـەم و خەفـەتت دەکـات، چونکە بەڕاسی ئەوان وە نەبێت تۆ (ئـەی پێغەمبـەر ¢ بـە درۆزن بـزانن، بـەڵکو ستەمکاران ئایەتەکانی خوای پەروەردگار بە درۆ دەزانـن و ئینکـاری لـێ دەکـەن و دانی پیا نانێن.

وە هەروەها دەفەرموویت:

Z J I H G F E D C [الحجر: ٩٧] .

واتە: بەڕاستی ئێمە باش دەزانین کە دڵی تۆ تەنگ دەبێت و خەفەتبار دەبێـت بـەو قـسەو گوفتارانـەی کـە خوانەناسـان دەیڵێن.

بـەڵێ، پێـت دەڵـێن: وَهّـابي، جـامي، مَـدخَلِي، مُرجِئِـي، إرهـابِي...

بەڵام دڵگران مەبـە، بـەڵکو ئـەم ووتـە بـە نرخـەی زانـای پایەبـەرز الـشّيخ ناصـر الـسّعدي (ڕەحمـەتی خـوی لێبێـت) بخوێنـەوە کـە دەفـەرموویت: ﴿فـێڵ و تەڵەکەیان بە سەر خۆیاندا دەگەڕێتـەوە، تـۆ "لاوی شـوێن کـەوتوی حـەق" لـەو کەسانەی کە لە خوا ترسن و چاکەکارن، وە خـوای پـەروەردگار لـە گـەڵ لـە خـوا ترسان و چاکەکارانە، بە یارمەتی دانیان، وە ڕێنمونی کردنیان، وە چاك ساز کردنی ووتەو کردەوەکانیان، ئـەو کەسـانەی کـە خۆیـان پاراسـتووە لـە بێبـاوەڕی و تاوانـەکان، وە زۆر چـاکە کـارن لـە پەرسـتنی خـوای پـەروەردگاردا، وەکـو ئەوەی کە خوای پەروەردگار ببینن، خـۆ ئەگەر خوای پەروەردگاریش نەبینن ئەوە بێگومـان خـوای پـەروەردگار ئـەوان دەبینێـت، وە چـاکەکردن لەگـەڵ بەنـدەکانی خـوای پـەروەردگاردا بـەوە دەبێت کە لە هەموو ڕوویەکـەوە سـودیان پێبگەیـەنیت، داواکـارین لـە خـوای پەروەردگار کە بمان گێڕێت لەو کەسانەی کە لێی دەترسن و چاکەکاریشن﴾.

™ **بۆیە دڵ تەنگ مەبە**...............

بەڵکو مژدە بێ بۆت.

ئەی لاوی سەلەفی فیتنەو ئاشوب زۆرە..............بەڵام دڵ گران مەبە

هاوەڵی بەڕێزی پێغەمبەر ¢ (أنس)ی کوڕی مالـــك i) دەفـەرموێت: "ئێـوە (ئەی تابعیەکان) چەند کارێك دەکەن، لـە تێڕوانینی خۆتاندا وەکو تاڵە مویەك وایـە "بـە چـاوی سـوکەوە سـەیری دەکـەن" ئێمەی صەحابە لە سەردەمی پێغەمبەردا ¢ ئەو کردەوەیەمان وا حیساب دەکرد کە ئەگەر هەرکەسێك بیکات ئـەوا لـەناوی دەبات و بە هیلاکی دەبات"[٩].

بەڵێ ئـەم ووتەیـەی بەرامبـەر تابعیـەکان کـرد لــە کاتێکـدا ئـەوان لــە باشـترین ســـەردەمدا ژیـــاون دوای ســـەردەمی پێغەمبــەر ¢ ، ئــەی ئــەبێ ســـەردەمی ئێمەی ببینیایە چی بوتایە؟

بــەڵێ فیتنـــەی شـــوبوهات و هـــەواو ئارەزووەکـان زۆر بوونـە، بـەڵام تـۆ دڵ گــران مەبــە، چــونکە تــۆ لـــە تـــاقی کردنـەوەدایت، ئایا ڕاستگۆ دەردەچیت یـان نـا؟ ئایـا ئـارام دەگریـت یـان ئـارام ناگریت و بێباوەڕ دەبیت؟ ئایا بـەردوام دەبیت لەسەر دینـداری یـان بـەردەوامیت نابێت و پاشەو پاش دەکشێیتەوەو واز لە دینداری دێنیت.

خوای پەروەردگار دەفەرمووێت:

[s t u v w x y z { | } ~ • ¡ ¢ £ ¤ ¥ ¦ § ¨ © ª « Z [العنکبوت: ٢- ٣]

واتــە: ئایــا خــەڵکی وا دەزانــن تــاقی ناکرێنەوەو تووشی ئازارو ناڕەحەتی نابن کاتێـك بڵـێن ئێمـە باوەڕمـان هێنـاوە، بێگومـان ئێمـە ئەوانـەی پـێش ئـەوانمان تـاقی کردۆتـەوە بـە جۆرەهـا شـێوە، تـا خوای پەروەردگار ڕوونی بکاتەوەو دەری بخات کێ ڕاستـی کـردووە و دینـداری بـە ڕاسـتی کـردووە، وە تـا دەری بخـات و بزانێت کێ درۆزنە.

بۆیـە ئـەی لاوی شـوێن کـەوتوی حـەق ئـەمڕۆ سـەردەمی هـەموو جـۆرە فیتنـەو خراپەو تاقی کردنەوەیەکە، بۆیە مـژدەت لێ بێت لە لایەن پێغەمبەرەوە ¢ .

(٩) رواه البخاري برقم: (٦١٢٧).

هاوەڵی بەڕێزی پێغەمبەر ¢ (أنس)ی کوڕی مالك i) دەفەرمووێت: پێغەمبەری خوا ¢ فەرموویەتی:

(إن من ورائكم أيام الصبر للمتمسك فيهن يومئذ بما أنتم عليه أجر خمسين منكم، قالوا يا نبي الله أو منهم ، قال: بل منكم)[10] .

واتە: ئەی هاوەڵانم ´ لە دوای ئێوە ڕۆژگارێك دێت، لەو ڕۆژگارەدا ئەو موسڵمانەی کە ئارام دەگرێت و دەست دەگرێت بەو مەنهەج و ڕێبازو دینداریيەی کە ئێوەی لەسەر بوونە خێرو پاداشتی بە وێنەی پەنجا کەس لە ئێوەی بۆ دەنوسرێت، هاوەڵانی بەڕێز ´ ووتیان: ئەی پێغەمبەر ¢ ئایا خێرو پاداشتی بە وێنەی پەنجا کەس لە خۆیانی بۆ دەنوسرێت (واتە: لە موسڵمانی سەردەمی خۆیان)، پێغەمبەر ¢ فەرمووی: نەخێر، بەڵکو خێرو پاداشتی بە وێنەی پەنجا کەس لە ئێوەی بۆ دەنوسرێت.

لە ڕیوایەتێکی تردا فەرموویەتی:

(فإن من ورائكم أيام الصبر فيهن مثل القبض على الجمر...)[11] .

واتە: ئەی هاوەڵانم ´ لە دوای ئێوە ڕۆژگارێك دێت، ئارام گرتن لەسەر خواناسی و دینداری تیایدا، وەکو مشت گرتنە بە پشکۆی ئاگردا (واتە: دینداری کردنی ڕاستەقینە زۆر قورس و نارەحەتە).

وە معقلي کوڕی یسار i دەفەرمووێت: پێغەمبەر ¢ فەرموویەتی: (العبادة في الهرج، كهجرة إليّ)[12] .

واتە: عیبادەت و خواپەرستی لە ڕۆژگاری شەڕو کوشتارو فیتنەدا وەکو کۆچ کردن وایە بۆلای من (واتە: کۆچ کردن لە مەککەوە بۆ مەدینە)، لەو سەردەمەدا بۆیە عیبادەت و خواپەرستی ئەوەندە خێرە چونکە خەڵکی زۆر بێ ئاگان لێی، وە کەس خۆی یەکلایی ناکاتەوە بۆ خواپەرستی مەگەر کەسانێکی زۆر کەم.

بۆیە ئەو مژدە گەورەیەت بۆ هەیە لە لایەن پێغەمبەرەوە ¢ کە خەم و خەفەت و پەژارەت دەڕەوێنێتەوە.

---

(١٠) صحيح: السلسلة الصحيحة برقم: (٤٩٤).

(١١) صحيح الترغيب والترهيب برقم: (٣١٧٢).

(١٢) رواه مسلم برقم: (٢٩٤٨).

أبو عبيدة کوڕی الجراح دەفەرمووێت:
ووتم: ئەی پێغەمبەر ¢ ئایا کەس هەیە لە ئێمە باشترو چاکتر بێت (لە دینداریدا)؟ لە کاتێکدا ئێمە موسڵمان بووین و لە گەڵ تۆدا جیهادی بێباوەڕان و هاوەڵ پەیداکەرانمان کرد، پێغەمبەر ¢ فەرمووی:
(نعم قوم يكونون من بعدكم يؤمنون بي ولم يروني)[١٣].
واتە: بەڵێ موسڵمانی لە ئێوە باشتر هەیە ئەوانەش ئەوانەن دوای ئێوە دێن باوەڕیان بە پێغەمبەرایەتی من هەیە لە کاتێکدا منیشیان نەبینیوە.
بۆیە دڵ تەنگ مەبە................
بەڵکو مژدە بێ بۆت.

وصلى الله وسلم على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن اتبعهم الى يوم الدين.

(١٣) صححه العلامة الألباني في المشكاة برقم: (٦٢٨٢).